

Kirke- og kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo.

Også sendt elektronisk til *asap@kkd.dep.no*

Deres ref: 2003/1372 ME/ME1 CBU:elt

Oslo, 25. juni 2003

Ad.: Høring – Endringer i åndsverkloven knyttet til EUs infosoc-direktiv

FONO viser til departementets brev av 2. april d.å. med høringsnotat.
Vi vil begrense oss til de endringsforslag som har interesse for fonogramprodusenter, og kommentere høringsutkastet ihht. rekkefølgen i lovutkastet.

§ 2 Eneretten - Tilgjengeliggjøring for allmennheten

FONO slutter seg til departementets presisering av eksemplarforestillingsbegrepet ved bruk av uttrykket ”*varig eller midlertidig eksemplar*” i forslag til ny § 2.

FONO støtter også departementets klargjøring av skillet mellom visnings- og fremføringsbegrepene i § 2, 3. ledd.

Når det gjelder *tilrådighetsstillelse* (for eksempel via internett), støtter vi de meknader som fremkommer i IFPIs høringssvar, ettersom vi deler oppfatningen om at ”*making available*” har en helt annen karakter enn tradisjonell offentlig fremføring. FONO støtter derfor IFPIs syn om at retten skilles ut fra området offentlig fremføring i form av en særegen rett. Dette bør fremgå av § 42, §45 og §45b.

FONO støtter ikke departementets endringsforslag om å erstatte formuleringen ”fremføring utenfor det private området” med ”offentlig fremføring”, idet dette lett kan oppfattes som en innsnevring av eneretten. Vi viser til høringsuttalelsen fra Norwaco på dette punkt.

§ 11, 3. ledd – Forbud mot kopiering fra ulovlig kilde

FONO støtter formuleringene i departementets forslag til ny bestemmelse. Hensikten med denne nye lovbestemmelse er i første rekke å kunne slå ned på systematisk og omfattende ulovlig kopiering, og gjøre det mulig å rettsforfølge de som forestår en slik ulovlig utnyttelse. Det er fra FONO side tilfredsstillende at bestemmelsen ikke legger opp til kriminalisering av enhver privatperson som laster ned og derved kopierer fra ulovlig kilde.

FONO støtter og bestemmelsens 2. punktum, om forbud mot tilgjengeliggjøring av "rippet" eksemplar.

§ 11a – Visse midlertidige eksemplarer

FONO støtter departementets endringsforslag i forbindelse med nytt tredje ledd og det snevre unntak fra eneretten som innføres via dette.

§ 12 Fremmed hjelp

FONO støtter departementets forslag til utvidelse av forbudet mot bruk av fremmed hjelp.

§§ 12a – 12c Privatkopieringsvederlag

FONO vil sterkt understreke at det snarest kommer en tilfredsstillende kompensasjonsordning for en meget omfattende privatkopiering av (bl.a.) fonogrammer som finner sted. FONO vil her henwise til den mer detaljerte høringsuttalelsen fra Norwaco. Denne indikerer at opphavsmenn, utøvere og fonogramprodusenter går glipp av svært store inntekter som følge av denne kopieringen.

Vederlaget bør basere seg på en slags avgift på kopieringsmedier og dels kopieringsutstyr, og ikke på en overføring via statsbudsjettet. Vederlaget betales dermed av de som foretar kopieringen, og ikke av skattebetalerne generelt. Det bør etableres en privatrettslig innkrevningsordning med forhandlingsrett for rettighetshaverne.

Det legges til grunn at innkassering og hovedfordeling skjer via en felles organisasjon, og Norwaco peker seg her ut som et naturlig byrå.

Hovedfordelingen av det individuelle vederlaget bør skje basert på tilgjengelige undersøkelser av hva som blir kopiert, slik at de enkelte rettighetshavere via sine organisasjoner mottar en fremforhandlet prosentandel av vederlaget.

Den detaljerte fordelingen av dette individuelle vederlaget bør overlates til de enkelte rettighetshaverorganisasjoner, som med anvendelse av tilgjengelige salgs- og fremføringsstatistikker kan foreta en individuell fordeling.

FONO støtter departementets forslag om en kollektiv andel på 35%.

Denne andelen bør ikke forvaltes av et statlig fond (som Fond for lyd og bilde), men tilfalle offentlige godkjente fonds som er tilknyttet de respektive rettighetsorganisasjonene. Det er vesentlig at man ved fordeling av de kollektive midlene legger til grunn at dette er kulturmidler.

Fond for lyd og bilde gjør et unikt arbeid innenfor kultursektoren, og FONO foreslår at fondet opprettholdes som et rent statlig kulturfond med bevilgning over statsbudsjettet

FONO har ingenting imot at CDer med kopisperre mottar vederlag, forutsatt at tekniske løsninger muliggjør lovlig kopiering.

§ 13b - Undervisningsopptak

FONO støtter departementets forslag.

§ 14 - Avtalelisens for bruk av verk i institusjoner mv

FONO støtter departementets forslag.

§ 16a - Avtalelisens for eksemplarfremstilling for tilgjengeliggjøring i bibliotek

FONO støtter departementets forslag, men støtter Norwacos merknad om at det ikke kan være forutsatt at slike eksemplarer skal være gjenstand for spredning fra bibliotekenes side.

§ 18 – Avtalelisens for bruk i samleverk

FONO støtter ikke uten videre den utvidelse som foreslås på dette området. Når den gamle bestemmelsen foreslås utvidet til å omfatte samleverk i sin alminnelighet, kan dette innebære et inngrep i eneretten. Det vil på dette området fortsatt være naturlig å basere mye av lisensieringen på individuell klarering, slik det praktiseres i dag.

Vi henviser også til IFPIs høringsuttalelse, og foreslår at gammel ordlyd i bestemmelsen opprettholdes.

§ 30a – Avtalelisens for utnyttelse av kringkastingsarkiv

FONO støtter ikke departementets forslag på dette området. Vi henviser til de innvendinger som er reist i IFPIs og Norwacos høringsuttalelser.

FONO er inneforstått med de kulturelle argumenter som ligger til grunn for forslaget, men er betenkt over den innsnevring av eneretten som vil være konsekvensen av forslaget.

Vi er også betenkt over at dette vil kunne virke konkurransevridende til fordel for den institusjon som i hovedsak vil tjene på endringen – nemlig NRK.

Vi tror bestemmelsen vil føre til problemer i forhold til gjeldende artistkontrakter, og støtter IFPIs merknad om at forbudsadgangen lett vil kunne bli lite effektiv. Vi er også av den oppfatning at det uansett presiseres at forbudsnedleggelsen ikke trenger være generell, men bare knyttet til ”slik bruk av verket”.

Hvis bestemmelsen likevel innføres, vil FONO peke på at bestemmelsen har et urimelig kort årstallsskille for hva som skal regnes som historiske arkiver. FONO mener at en rimelig grense bør være 25 år, dvs. fra 1978 pr. d.d.

Vi mener også at bestemmelsen i pkt a) knyttet til bruk ved ”ny kringkasting” bør presiseres med at dette bare skal omfatte bruk innen *samme kringkastingsselskap*.

§ 45 (og 42) Enerett for produsenter og kunstnere

FONO ser svært positivt på at Departementet nå foreslår innføring av den lenge bebudede enerett for produsenter og kunstnere, på linje med eneretten for opphavsmenn. Som nevnt under kommentaren til §2 ville FONO foretrukket en løsning der tilrådighetsstillelse ble etablert som en særegen rett likestilt med spredning og fremføring som ymse former for tilgjengeliggjøring for allmennheten.

§ 45b – Tvangslisens for offentlig fremføring

Ved ovenstående løsning gjøres det helt klart at tilrådighetsstillelse er en enerett som i samsvar med direktivets bestemmelser ligget helt adskilt fra tvangslisensen. Dette innebærer at ordlyden i §45b bør få en presisering som: ”Dette gjelder ikke for overføring på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til opptaket.”

§ 53a – Forbud mot omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer

FONO støtter departementets forslag. Vi støtter imidlertid IFPIs innvending om at det også bør være forbud mot reklamering for salg og utleie av innretninger som er egnet til å bryte beskyttelsessystemer. Vi mener også at det burde være en formulering om forbud mot tjenesteytelser som medvirker til å bryte beskyttelsessperrer.

§ 53b – Adgang til bruk av verk ved tekniske beskyttelsessystemer

FONO støtter departementets forslag, men gir sin tilslutning til IFPIs innvending om at slik lovforslaget er utformet, kan det virke som en invitasjon til brukerne om å løpe direkte til nemnd i stedet for å søke forhandlingsløsninger med rettighetshaverne. Vi ønsker dermed en noe annen formulering av bestemmelsen.

§ 53 d Elektronisk rettighetsinformasjon

FONO støtter departementets forslag.

Med vennlig hilsen

FONO – Foreningen norske plateselskaper

Jan Paulsen
Daglig leder